

Затверджую

Т.в.о. директора

ДУ "ІМП імені Ю.І. Кундієва НАМН"

К.Є. Іщейкін

2024 р.

**Зведений план виконання науково-дослідних робіт на 2024 рік
в Державній Установі «Інститут медицини праці імені Ю.І. Кундієва
Національної академії медичних наук України»
на 2024 рік**

1. Наукові дослідження, що виконуються за рахунок коштів державного бюджету:

1.1 Фундаментальні наукові дослідження у сфері теоретичної та клінічної медицини

№ з/п	№ Державної реєстрації	Назва наукової роботи	Термін виконання	Керівник роботи та структурний підрозділ	Співвиконавці за межами наукової установи	Очікувані результати у 2024 році
1.	0122U000651	Токсиколого-гігієнічні дослідження наночастинок металів та оцінка ризику їх несприятливого впливу для здоров'я працюючих	01.22 12.24	Дмитруха Н.М., д.б.н., с.н.с., завідувачка лабораторії промислової токсикології і гігієни праці при використанні хімічних речовин імені академіка НАМН України Трахтенберга Ісаака Михайловича		На основі результатів комплексних токсиколого-гігієнічних досліджень будуть виконані розрахунки професійного ризику здоров'ю працівників, що підпадають під вплив ультрадисперсних частинок (наночастинок), присутніх у повітрі робочої зони металургійного та інших виробництв. Науково обґрунтовані і запропоновані заходи профілактики, спрямовані на збереження здоров'я працівників та попередження професійної і виробничо-зумовленої патології. Будуть розроблені Методичні рекомендації та Інформаційні листи про нововведення МОЗ України. Результати дослідження будуть опубліковані в наукових журналах, збірках, використані у доповідях на наукових форумах.

1.2 Прикладні наукові дослідження

2	0123U103368	Наукове обґрунтування особливостей формування професійного здоров'я чоловіків і жінок в Україні в різних умовах соціально-економічного розвитку в мирний і військовий час	01.24 12.26	Нагорна А.М., чл.-кор. НАМН України, проф., д.м.н., завідувачка лабораторії епідеміологічних досліджень, профпатології та моніторингу професійного здоров'я; Кальниш В.В., проф., д.б.н., гол.н.с. лабораторії епідеміологічних досліджень, профпатології та моніторингу професійного здоров'я	Нові закономірності формування стрес-обумовлених особливостей професійного здоров'я чоловіків і жінок України в залежності від соціально-економічних умов життєдіяльності. Публікації, доповіді на конференціях, семінарах.
3.	0123U103297	Гігієнічне обґрунтування використання портативної системи знезараження води в умовах бойових дій та надзвичайних ситуацій	01.24 12.26	Верголяс М.Р., проф., д.б.н., завідувачка лабораторії гігієни і фізіології праці та вивчення наслідків військової агресії	На основі результатів буде проведено наукове обґрунтування гігієнічних рекомендацій щодо розробки та використання портативної системи беззонових бактерицидних монохромних світлодіодних випромінювачів питної води. В результаті буде досягнуто реалізації методу в умовах без електропостачання (для військових у бойових умовах, цивільних у прифронтових населених пунктах), простота у використанні та економічність, підвищення ефективності способу і рівню знезараження питної води, збереження фізико-хімічного складу води, знезараження води без застосування хімічних та іншого роду реагентів (не будуть використовуватися хлорні реагенти, які збільшують імовірність злякисних новоутворень), відсутність ризику перевищення дозування опромінення та безпечність для людини і довкілля. Публікації, доповіді на науково-практичних конференціях.
4	0122U000674	Розробка предикторів потенційної небезпеки промислових аерозолів різної дисперсності	01.22 12.24	Леоненко О.Б., с.н.с., д.б.н., пров.н.с. лабораторії медико-біологічних	На основі отриманих даних будуть визначені професійні контингенти, що можуть зазнавати несприятливого впливу нанорозмірних речовин та буде визначено та розроблено заходи профілактики

				критеріїв професійних та екологічних впливів і гігієни праці у аграрному та промисловому виробництві		щодо зниження потенційного ризику при роботі з наноматеріалами. Публікації, доповіді на наукових зібраннях.
5	0122U000678	Удосконалення візуалізаційної діагностики та системи профілактики інтерстиціальних захворювань легень професійної етіології (пневмоконіозу, наслідків гострого захворювання на COVID-19)	01.22 12.24	Курмишов О.В., к.м.н., лабораторія епідеміологічних досліджень, профпатології та моніторингу професійного здоров'я		Буде розроблено алгоритм діагностики інтерстиціальних захворювань легень професійної етіології та удосконалено систему профілактики їх ускладнень на основі денситометрії щільності легеневої тканин та основних показників життєвої ємності легень. Виступи на конференціях, публікації у фахових виданнях
6	0122U000647	Наукове обґрунтування гігієнічного регламенту застосування світлодіодних джерел світла для оптимізації умов праці у виробничих та офісних приміщеннях	01.22 12.24	Назаренко В.І., с.н.с., д.б.н., завідувач лабораторії по вивченню і нормуванню фізичних факторів виробничого середовища		Розробка методичних рекомендацій щодо профілактики несприятливого впливу світлового середовища на організм людини. Підготовка проекту гігієнічного регламенту щодо використання світлодіодних джерел світла у виробничих та офісних приміщеннях. Наукові публікації, доповіді на науково-практичних конференціях.
7	0122U000650	Удосконалення методичних підходів до виявлення професійної та екологічної хімічної експозиції	01.22 12.24	Демченко В.Ф., с.н.с., к.б.н., завідувачка лабораторії аналітичної хімії і моніторингу токсичних речовин		Для удосконалення методичного забезпечення виявлення хімічної експозиції будуть розроблені робочі методики визначення пестицидів та інших ксенобіотиків методами ВЕРХ, ГРХ, ВЕРХ-МС/МС, ГРХ-МС в неінвазивних біологічних середовищах та об'єктах довкілля з урахуванням національних вимог та міжнародних рекомендацій. Методичні розробки будуть використані в натурних дослідженнях зі скринінгу якості довкілля та біомоніторингу експозиції, що дозволить виявити особливості сучасного стану фонового забруднення довкілля та накопичення ксенобіотиків в організмі людини в Україні. Будуть розроблені проекти електронних баз методів контролю забруднення оточуючого середовища, а також вмісту ксенобіотиків в біологічних середовищах. На моделі пестицидів буде

					створений алгоритм виявлення хімічної експозиції людини. Публікації, доповіді на науково-практичних конференціях.
8	0122U000648	Вікові особливості формування робочого напруження при подовжених та нічних годинах роботи	01.22 12.24	Бобко Н.А., с.н.с., д.б.н., пров. н.с. лабораторії гігієни і фізіології праці та вивчення наслідків військової агресії	Розширення теоретичних уявлень щодо вікових особливостей формування робочого напруження. Нові вік- та стаж-залежні закономірності фізіологічного забезпечення формування і підтримання робочого напруження при подовжених та нічних годинах роботи. Нові знання щодо ролі віку і стажу роботи в певній професії у формуванні особливостей фізіологічного забезпечення робочого напруження. Рекомендації для профілактики несприятливих наслідків високого робочого напруження. Публікації, доповіді на наукових зібраннях.
9	0122U000649	Розробка організаційних основ та методичних підходів для впровадження технології телебіометрії та сенсорних мереж у сфері медицини праці в ризиконебезпечних галузях виробництва	01.22 12.24	Верголяс М.Р., проф., д.б.н., завідувачка лабораторії гігієни і фізіології праці та вивчення наслідків військової агресії	На основі отриманих даних будуть визначені сфери застосування телебіометричних систем та бездротових приладів для впровадження в різних сферах життєдіяльності людини, особливо в ризиконебезпечних професіях для оцінки функціонального стану організму військових, рятувальників державних воєнізованих гірничорятувальних служб і аварійно-рятувальних служб з надзвичайних ситуацій, шахтарів, спортсменів, водіїв автотранспортних засобів та робітників інших спеціальностей, як в клінічних умовах, під час проведення періодичних медичних оглядів, так і в умовах тренувань і безпосереднього виконання службових обов'язків для запобігання виникненню стресових станів, що можуть негативно вплинути на їх перебіг. Наукові публікації, виступи на науково-практичних конференціях.
10	0123U101207	Розроблення та оцінка ефективності технології очищення об'єктів виробничого і навколишнього середовища від техногенного забруднення важкими	01.23 12.25	Дмитруха Н.М., д.б.н., с.н.с., завідувачка лабораторії промислової токсикології і гігієни праці при використанні хімічних речовин імені академіка НАМН України	На основі результатів дослідження ґрунтів та води природних водойм з територій, де відбувались бойові дії, буде проведено відбір сорбентів природного походження для очищення їх від забруднення важкими металами та оцінка їхньої ефективності в модельних дослідах. Наукові публікації, виступи на науково-практичних зібраннях.

		металами внаслідок бойових дій		Трахтенберга Ісаака Михайловича	
11	0123U101030	Наукове обґрунтування безпечних рівнів контамінації токсичними металами біологічних середовищ людини за критеріями дезадаптації населення та працюючих в умовах військових дій в Україні	01.23 12.25	Іщейкін К.Є., проф., д.м.н., т.в.о. директора ДУ «ІМП імені Ю.І. Кундієва НАМН», сектор з вивчення мікроелементів лабораторії медико-біологічних критеріїв професійних та екологічних впливів і гігієни праці у аграрному та промисловому виробництві	Буде створена база даних та проведено аналіз отриманих результатів дослідження вмісту токсичних металів та есенційних мікроелементів у біологічних середовищах населення країни. Проведено обґрунтування регіональних рівнів вмісту хімічних елементів у біологічних середовищах людини за результатами біомоніторингу, проведеного у 2019-2023 рр. Вивчено особливості адаптації людини до естремальних умов праці (пожежники, шахтарі, військові) за результатами змін балансу токсичних металів та есенційних мікроелементів та біохімічними показниками. Буде підготовлено проміжний звіт, наукові публікації та методичні рекомендації.
12	0123U100982	Розроблення та удосконалення методів реабілітації та лікування населення, постраждалого від воєнних дій	01.23 12.25	Курмишов О.В., к.м.н., лабораторія епідеміологічних досліджень, профпатології та моніторингу професійного здоров'я	Буде визначено основні діагностичні критерії клінічних проявів хронічних соматичних захворювань населення, постраждалого від воєнних дій, за результатами сучасних клініко-функціональних та інструментальних методів обстеження. Буде удосконалено клінічні обстеження та продовжено аналіз дослідних груп населення з використанням загально-клінічних, функціональних, інструментальних та психофізіологічних методів досліджень. Буде проведено порівняльний аналіз отриманих показників. Виступи на конференціях, публікації у фахових виданнях
13	0123U101072	Наукове обґрунтування ефективної системи бактерицидних монохромних світлодіодних джерел ультрафіолетового випромінювання для очищення повітря і робочих поверхонь у	01.23 12.25	Назаренко В.І., с.н.с., д.б.н., завідувач лабораторії по вивченню і нормуванню фізичних факторів виробничого середовища	Експериментальне доведення бактерицидної ефективності світлодіодних (СД) джерел УФ-випромінювання відкритого типу та комбінації світлодіодних (СД) джерел УФ-випромінювання відкритого типу і закритого типу (рециркуляторів). Публікації, виступи на наукових зібраннях.

		приміщеннях			
14	0123U101076	Дослідити комбінований вплив сумішевих пестицидів на працюючих в сільськогосподарському виробництві в умовах воєнного стану	01.23 12.25	Коваленко В.Ф., к.б.н., завідувач лабораторії токсикології пестицидів та гігієни праці при їх застосуванні	Продовження вивчення умов праці із сумішевыми пестицидами, визначення та оцінка масових концентрацій діючих речовин пестицидів в об'єктах виробничого середовища (повітря робочої зони, змиви з поверхні шкіри працюючих, нашивки на спецодезії). Проведення токсикологічних досліджень на біологічних моделях (щури) з вивчення ізолюваного та комбінованого впливу діючих речовин пестицидів, ідентифікація і кількісне визначення у тестових біологічних середовищах пестицидів і/або їх метаболітів для оцінки внутрішньої індивідуальної дози, як маркера експозиції; виявлення процесів накопичення та виведення з організму, визначення характеру та типу комбінованої дії (антагонізм, сумація, потенціювання). Створення дослідницької бази даних для статистичної обробки отриманих результатів. Обробка та порівняльний аналіз отриманих результатів за даними токсиколого-гігієнічних досліджень. Визначення залежності виникнення потенційної небезпеки комбінованих ефектів від способу/механізму токсичної дії пестицидів на організм, комбінацій одночасного впливу речовин різних хімічних класів органічних сполук, рівнів доз та тривалості впливу (залежності «доза-час-ефект»). Виступи на конференціях, публікації у наукових виданнях.

1.3 "Державні цільові програма" у сфері профілактики і лікування хвороб людини

Тематика відсутня

1.4. НДР, що виконуються по КПКВ 6561040 за державними замовленнями

Тематика відсутня

2. НДР, що виконуються гранти іноземних фондів та організацій

Тематика відсутня

3. НДР, що виконуються в рамках Міжнародних наукових програм

Тематика відсутня

4. НДР, що виконуються за рахунок інших джерел фінансування

Тематика відсутня

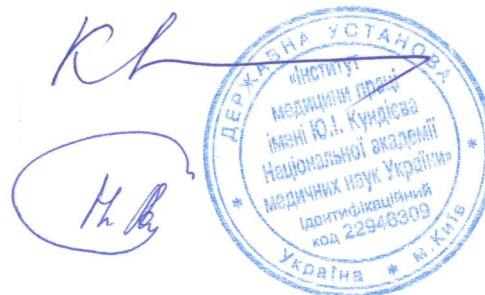
5. Ініціативні наукові розробки

№ з/п	№ Державної реєстрації	Назва наукової роботи	Термін виконання	Керівник роботи та структурний підрозділ	Співвиконавці за межами наукової установи	Очікувані результати у 2024 році
1.	0119U100916	Токсикологічна оцінка та гігієнічне регламентування нових пестицидів та агрохімікатів	01.22 12.26	Іщейкін К.Є., проф., д.м.н., т.в.о. директора ДУ «ІМП імені Ю.І. Кундієва НАМН»		Проведення державних випробувань пестицидів та агрохімікатів за програмою сільськогосподарського призначення (польові дослідження з біологічної ефективності, впливу на врожайність рослин); Гігієнічна оцінка умов праці при застосуванні пестицидів та агрохімікатів з процедурою оцінювання ризику потенційного комплексного професійного впливу діючих речовин на працюючих з використанням експозиційної моделі оцінки ризику (німецька модель) та прогностичної моделі (РОЕМ) оцінки ризику; обґрунтування регламентів безпечного застосування препарату. Розробка/верифікація гігієнічних нормативів – максимально-допустимих рівнів вмісту пестицидів у харчових продуктах (МДР); регламентів безпечного застосування пестицидів у сільському господарстві, в тому числі, регламентів – строки очікування до збору урожаю с/г продукції після останньої обробки рослин пестицидами (строки “очікування”) та регламенти з безпечного виходу працюючих на оброблені пестицидами ділянки (строки “виходу” для проведення ручних та механізованих робіт)

№ з/п	№ Державної реєстрації	Назва наукової роботи	Термін виконання	Керівник роботи та структурний підрозділ	Співвиконавці за межами наукової установи	Очікувані результати у 2024 році
2.	0116U000495	Вдосконалення нормативних засад санітарно-епідеміологічної експертизи безпечності різних видів продукції	01.22 12.26	Іщейкін К.Є., проф., д.м.н., т.в.о. директора ДУ «ІМП імені Ю.І. Кундієва НАМН»		На основі комплексного вивчення матеріалів (проектів нормативно-технічних документів, технологічних регламентів, інформаційно-методичних матеріалів), а також об'єктів санітарно-епідеміологічної експертизи буде встановлена відповідність об'єктів експертизи вимогам санітарного законодавства та проведена ефективна оцінка можливого негативного впливу небезпечних факторів, пов'язаних з діяльністю об'єктів експертизи та визначення ступеню створюваного ними ризику для здоров'я населення.

Т.в.о. директора, д.мед.н., проф.

Відповідальний за складання плану:
т.в.о. ученого секретаря, д.б.н., с.н.с.

Костянтин ЩЕЙКІН

Наталія БОБКО

